Noomerol sen 10 mynge. Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii.

Buriaad-Mongol ҮNEN

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.

№ 205 (2539)
1938 onoi
SENTIAABRI
3
CYBBOOTA

15-daxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

MYNӨӨDEREI NOOMERTO:

EXIN NIUUR

Kylьtyyrne, bodoto Soveed xudaldaaji dereevnide delgeryylxe.

Priziivnigyydte bişeg.

Tariaa xaialgaa dyyrgebe.

XOJORDOXI NIUUR

Partiiina azabaidaI.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei ykaaz.

Kolxoozuudai poolinuud deerehee.

Hurguulinuudhaa.

ylьtyyrne, Bodoto soveed xudaldaaji dereevnide delgeryylxe

Potrebiitelьske koperaaca bol dereevnide xudaldaa jaldag. Koperaaca bolbol xe- millioon soveed grazdaa- ni—manai kolxoozniguudai xydeegei intelligeenciin geer ba sag yrgelze urgaza ga eriltiji xangaxa johotoi. eedexi xudaldaanai xydel- legşedte paarti ba gyren ol nelieed jixe naidabari yine.

Faşizmiin trockiis-buxaa- ka ageentnyyd xadaa,arad- xorolxodog baihan tula, egei xudaldaaji ali bol- hyldxen handaadag bai- Buzar faşiis onuud ba provokaatornuud ensketen ba veleerten ol soveed aradzoniiji to- haa ba produuktnuudhaanь axiin tula, tovaaroboroodii- tahalduulxa, yiledberihee ai potrebiitelьde oşodog aliiji handaaxa geze orol- on baigaa.

lin, ene vrediitelьske baan- butasoxihonoi hyyleer, trsojuuz bolbol vredii- tviin xoişolonguudiiji bolь- igselen usadxaagyi baina. eebkoperaaciin sisteemiiji diitelьske elemeentnyydhee gyised seberlegdeedyibai- tuxai, niutaguudhaa oro- signaalnuud zaana.

diinxi mete, Ceentrsojuuz , xudaldaaji buruugaar ilrovalahan deereheeнь, m tovaarnuud ynexeer xe- egdexe ooblastь teeşe elь- gdedeggyi baina. Şalgalta yzexede, xeden olon xy- laavkanuudta dabhan, saa- miilo, papiroos xudaldaan- ygei baixa jym, tii- нь, yder byriin xeregse- ede tovaarnuud sklaaduud- xebteze baidag baina.

ydeegei potrebiitelьske gestvonuudai 20 garan pro- tenь, yngerhen ziliiji ybiid- geer dyyrgee. Tovaaro- odoi plaaniiji dyyrgexegyi arnuudiiji aixabtar jixeer eexe ba xulagailaxa ja- lnuud potrebiitelьske raacada jyriin yzegdel bolşohon baigaa.

trebiitelьske koperaaca l eerlingee byxii plaa- ba jabuulganuudiiji cent- ovanna tovaar deerehee xoxloodog baina, tiixede egei koperaatornuud ini- va gargaad baigaa gee- haa, soveed dereevniiin gledeg olon tovaarnuudiiji g deerenь yiledberilexe dalai zastreelьşcigyyd bol- daxa baigaa. Gadana, xy- gei laavkanuud ba sklaa- dal barilganuud uragşaa agyi, mynee baihan laav- udtanь tyrgen remoont egdene. Xiretei muuxai, eden zilei sagaadagdaa- handaranxai poolkotoi a bolbol potrebiitelei zir- iinь xyrgedeg baina. tiixede, laavkanuudai ontdo zoriuulza tabigdahan gen, yngerhen zildeşji, ee zilei yngerhen 8 hara xereglen edlegdeegyi jym.

ydeegei xudaldaanai ede yyd dutagdalnuud bolbol trsojuuzai ba tereenei guuddaxi oorganuudai xangaltagyi xydelmerihee gadana,xudaldaanai xeregte zarim niutaguuddaxi soveed oorganuudai xaişa xeregeer xandadagai rezylьtaad myn. Raioonno gyisedxexe komiteedei tyryylegşe aradzonoo tovaaraar xangaxiin tylee hanaagaa zoboxo johogyi aal? Tere tyryylegşe, soveed xydelmerilegşe, bolьşeviig baixa tula, xydeegei laavkada, sklaadta, baazada orozo xodo yzexe ba tedeniiji zişeete hain zuramtai bolgoxiin xoinohoo adaglan xaraxa ujalgatai bişe aal? Xydeegei laavkiin stoikiiji remoontoloxiin tula, Moskvaahaa xynyyd jirexe jym geze xylieeze huuxa geeşe, buruu ba uimar jabadal bolno.

Trockiis— buxaarinska vrediitelьnyyd bolbol koperaatornuudiiji miil laavoçniguud bolgoxiiji oroldodog baigaa. Tedener koperaacahaa byxii oloniitiin şanariinь halgadag baigaa, tedener bolbol maassiin samodeejatelьnostiiji balartuulza, koperaaciin pravleeninyydei hungaltata johiiji, paişçiguudaigaa urda pravleeninyydei otçoodno baixa johiiji usadxahan ba revizioonno komiissanuudai xydelmeriiiji ygei bolgohon, xulagaişad ba moşeennigyydiiji eliryylen gargaxa johotoi laavoçno komiissanuudiiji taraazarxihan baina. Iimehee, koperatiivna demokratiii xysed bodxoogdoxo johotoi ba paişçiguud eehedee koperatiivna xudaldaanai ypravleenide, tereenei xytelberide ba tereenei kontroolьdo xabaaduulagdaxa johotoi.

Niutaguuddaxi partiiina ba soveed oorganuudai zyghee xudaldaanda anxaralaa tabilga ba eneen deere paişçiguudai eehedeinь oloniitiin kontroolь nemexe jabadal xadaa, potrebiitelьske koperaaciiji daisan, vrediitelьske elemeentnyydhee, xulagaişad ba zyyligyydhee tyrgen seberlelgiiji gyisedxexe baina.

Xydeegei xudaldaanai xydelmerilegşedte, taanar bolbol oobşçestvoor ton xariuusalgata poostdo tabigdahan bainat geze, oilguulxa xeregtei. Xydeegei xudaldaanai xydelmerilegşed tuxai anxaralaa tabixa, tedenei zarplaatiin yrovniilovkiiji usadxaxa xeregtei ba eneentei xamta, gyrenei ba koperatiivna discipliiniiji saxilgada, yrilte ba xulagaitai temesexe jabadalda, potrebiiteliiji urin zoxidoor ba anxaraltaigaar obsluuzivalaxa jabadalda tedeniiji uriaalxa xeregtei. Potrebiitelиiji mexelexe, graazdaniiji mexelexe jabadal xadaa, manai oron dotor xynde prestypleeni myn bolno. Soveed potrebiitelь tuxai anxaral tabixa, tereenei xeregsel ba eriltiiji xangaxa jabadal xadaa—xyndetei ba blagodaarna zoriigo myn.

Soveed dereevniiin şanga şadaltai bolxo jabadaliinь yder byri urgaza baina. Xydeegei potrebiitelь gojo haixanaar xubsalaxa ba ger baira dotorxioo şineer, kylьtyyrneer tabixaa xysene. Ene eriltiijinь potreebkoperaaca xysed xangaxa ujalgatai.

Xydelmerişen--Tariaaşanai Ulaan Aarmiin şine popolneeni---priziivnigyydte amarşalga!

(Ulasxoorondiin iderşyydei 24-dexi zilde zoriuulagdahan, komsomooloi CK-ai loozonguudhaa)

Priziivnigyydte bişeg

Xasaan nuurai raioondo bolhon baildaanda xabaadagşad—bojeecyyd ba mlaadşa komandiirnuudhaa

Xyndete nyxed priziivnigyyd!

Taanar, manai aguu jixe socialiis exe oronoi zaluu patrioduud, xedexen xonood, Ulaan Aarmida oşoxo geze ynihee xylieehen pytioovkooroo prizevnoi pyynktnyydte oşoxotnai. Manai krasnoarmeiska bulad zergede, Taanar omogtoinuud, xyxiyynyyd oroxotnai. Rootonuud, batareinuud ba eskadroonuudta. Taanariiji bojevoi nyxed—xojordoxi zilei albanai ulaan armeicyyd, komandiirnuud,komissaarnuud ba politxydelmerilegşed ugtaxa.

Taanarai xen byxende bojevoi zebseg bariuulagdaxa.

Nege zarimuutnai gartaa vintoovka bariza, alduugyi buudaza huraxa, nygeedyyltnai xursa helmeer xujaglaad, xurdan morioor gyilgeldexe, udaadaxinuutnai hyrte tomo buunuudai dergede zogsoxo, busadtnai bulad taankanuudta huuxa baina. Pylimioodçiguud, sapeernyyd, sviazlistnuud, tankiistnuud, lioodçiguud— Taanar bygede nege zorilgo teeşe oroldoxot, ajuulai minuutada, Leenin—Staalinai xeregei tylee, kommuniizmiin xeregei tylee, manai exe oronoi xamagaalgada doriuunuud ba zorimgoigoor oroxiin tulada, eehediingee buu zebsegiiji şuud şudalaxat. Daişalaxii komandiirnuud,komissaarnuud ba politryygyyd bolbol ulaanarmeiska buugai maasternuud, temeselşed-bolьşeviigyyd bolxo jabadaldatnai tuhaiaxa.

Ende hajaxan,bidener, Daalьnavostooçno Ulaantugta frontiin bojeecyyd, Xasaan nuurai raioondo, dainai japoonsko provokaatornuudtai, dailaldaza, manai sviaşçeenne xiliiji dobtoloxiiji xysehen daisadiiji gamgyi soxihon bainabdi. Manai komandiirnuud, komissaarnuud ba politryygyydnai bideniiji baildaanda xyteiee. Tedener xadaa,xodo bidenei urda jabahan, eehediingee geroiiçeske zişeegeer bideniiji zyrxezyylen zorigzuulhan baina.

Çaastiiin partiiina organizaaciin xytelberilegşe, leitenaant Maşliaag bolbol boroodol adali homon sooguur uragşaa gyize, proovoloçno xaaltiiji taha tataza, eeriingee bataiьoondo zam neehen baina. Staalinai neriiji durdan, majoor Soliaaniix bolbol eeriingee bojeecyydiiji Zaoozerno ynderdxiin oroido gargahan baina. Garaa yrgeze, Soliaaniix iigeze xaşxaraa hen:

—Mnii xoinohoo uragşaa!

Bidener ataakada orozo, japoonsko tyrimxeilegşediiji tendehee yldehen bainabdi.

Өeriingee gabijaagaar bideniiji zorigzuulan, komissaar Pozaarski bolbol daisadtai erid şanga tulaldaan soo geroin yxeleer yxehen baina. Daisadai pozilcodo dobtoloxodoo, politryyk Breedkinei erelxeg zorigoor zyrxezehen, bidener bolbol, buunuud ba pylimiooduudaa gartaa bariaad, tereenei xoinohoo daxaza, Xasaan nuuriiji hamaraza garaa hemdi.

Bidener bolbol eehediingee komandiirnuudta,komissaarnuudaar ba politryygyydeer omogorxonobdi. Tedenei xoinohoo jabaxadaa, ilalta oloxo baihandaa naidaltaibdi. Tedenei prikaaz, komaanda byxen, tedeyge byxen bidende zakoon. Taanar, nyxed priziivnigyyd Ulaan Aarmiin zergede oroxodoo, manai aldarta tradiiciiji narin saxixa—seregei bulad discipliiniiji bexizyylxe johotoit. Discipliine—ene xadaa bygediiji şadaxa geze, baildaanai pooli deere bide etigeebdi.

Leitenaant Levçeenkiin komaandovalhan roota xadaa, tereenhee xeden daxin olon toonoi daisantai temeseze tesee. Jyyb gexede, byxii bojeecyyd xadaa komandiirai duranda ynen sexe, komaanda byxeniiji dyyrgedeg, ataakada dryyzneer ba erid şuudaar orodog baigaa.

Staarşa leitenaant Romaanovai batarei xadaa, daisadai xeden arbaad galta tooçkonuudiiji butasoxioo. Jyyb gexede, byxii buugainь xaraanuud negendoro xydelmerilee, nabliudaatelьna pyynktehee duuldahan, buudagtii—gehen komaandiin bolhonoi udaanь, homonuud darii sagaa teheredeg baigaa.

Huralsalaigaa minuuta byxende xanamzataigaar xandaxa xeregtei baigaa geze, baildaanai pooli deere bidener yşee daxin oilgoobdi. Klaassta buudalgiin gazarta, poligoon deere, tiir deere abhan, „otliiçno“ segnelte byxen xadaa, baildaanda ilaxa ynen zaloog myn. Zişeelxede, Zaapadna-Sibiirske xizaarai, Staalinai neremzete kolxoozhoo Ulaan Aarmida jirehen, pylimioodçig Stepaan Kydiinoviiji abaad yzeje. Ulaanarmeijec bolxodoo, Kydiinov bolbol negeş minuuta geelgyi huralsahan baina. Өeriingee buuda duratai,tereenee jixe yzedeg şudaldag baigaa. Kydiinov bolbol buudalgiin zorilgonuudiiji xodol „otliiçno“ dyyrgedeg hen. Enenь baildaanda jixe xeregtei baigaa. Kydiinov bolbol japoonsko xojor stankoovo pylimiooduudiiji xydelexiinь bolьgohon ba dobtolozo jabahan samurainuudiiji nogoon şingieer xerşehen baina. Japoontonoi xurahan gazariiji xaraxalaaraa, Kydiinov bolbol 8 samurainuudiiji tonşoxozorxihon baina.

Iime zişeenyydiiji xaruulxa boloo haa, xeden zuugaad baixa. Buugai komandiir kyrsaant nyxer Zigaalin, navoodçi nyxer Kiselioov, homologşo Bataarin, suurgaşa nyxer Bondareenko, noomernuud nyxed Staarçevo ba Maksomeenko sostaavtai buugai rasçood bolbol huralsalai buudalgada otliiçno pokazaatelьnuudiiji ygedeg baigaa. Tedener bolbol poligoon deere 4 homoor gurban taankiiji soxidog hen. Ene buu baildaan soo japoonsko pyyşkenyydtei dairaldaa. Artilleriiçeske dyeeliiin bolxodo, kyrsaant Zigaalinai buu ilaza garaa: taban japoonsko pyyşkenyydiiji xydelxiinь bolьgohon baina. Samurainuud xedii oroldolgo gargaaş haa, manai artilleriistnyydei homonuudiiji darazaşadaagyi.Manai buugai rasçood xadaa baildaanai taaktikiiji hain medexe baigaa. Japoonton udaan sag bolzo daxin buudaxadanь, Zigaalinai buu tere darii, xediixen minuuta bolood, daisadaa buudaza, gurbadaxi homooroo japoonsko pyyşkiiji butasoxihon baina.

Bojeec byxen bolbol eeriingee mergezeliiji haitar şudalaxa ba egeel tyryyn mergen buudagşa bolxo johotoi. Sapeernyyd bolbol artilleeriiin garxa xyyrge xehen dariidaa, bidenei xazuuda jireze, bidentei xamta ataakada orodog baigaa. Tedener xadaa, vintoovkiiji bidenhee muu bişeer medexe baina geze, bidener lablaa hemdi.

Eldeb mergezeltei bojeecyyd baildaanda eehediigee geroiiçeskoor abza jabaa. Buugai maaster nyxer Tyraaşev bolbol japoonsko blindzaada dytelьed, xojor pylimioodiijinь xydelexiinь bolьgohon baina. Tereenei şidehen granaaduud sexel ambrabyyrenyyd soo unadag baigaa. Udaanь, bejee daldalaad, japoonsko snaipernuudiiji pistoleedyydeer unagaahan baina. Tereenei baruun gariinь buudazarxioo. Tiixedenь, zyyn garaaraa buudaa. Saaşaa tiildenь orozo jabaxadaa, zamdaa xojor japoonsko snaipernuudtai tulaldaa. Tedener tereenei zaminь xaahan baina. Tiixedenь, zyyn garaaraa buudaza, Tyraaşev bolbol tedenei duxanuudiinь bisatatahan baigaa.

Paarti,praviitelьstvo,ba manai exe oron bolbol bidende xysete bojevoi teexnikiiji bariuulaa. Manai taankanuud, samolioooduud, buunuud, vintoovkonuud ba pylimiooduud bolbol xydelmerişen angiin garaar xegdenxei.Bidener bolbol bojevoi teexnikiin xydelmeriinь azaglaxadamnai—ynexeer hain xydelmerilee: japoontonoi nebteren orohon, Zaoozerno ynderdxiiji soveed aviaaciin boombodoxiiji xaraabdi. Soveedei boombovoozuudiiji xaraxadaa, japoonsko zeniitçigyydei aiza ba medee uxaa aldan terjelexiinь xaraabdi. Japoonsko pyyşkenyyd ba pylimiooduudiiji soveed gazar deerehee manai artilleeriiin galta homoor xaman xajaxiinь xaraabdi. Manai taankanuudiiji xaraxada, tedener bolbol eeriingee bulad saxarig doro japoonsko zoliguudiiji darahan, butasoxihan baina.

Nyxed priziivnigyyd!

Manai tyrelxi teexnikiiji segnegtii, gamnagtii, tereende duralagtii. Tereegeer bidener ilaaş hemdi, ilaabdi, byxii baildaanuudta ilaxa baixabdi.

Soveed gazariiji xamagaalaxa zuuraa, manai bojeecyyd bolbol eeriingee zebsegte duraldag baihanainь yseen bişiin zişeenyydiiji xaruulaa. Komsomoolec nyxer Barabaanov bolbol japoonsko samurainuud taankiinь katooguudiiji galdaba geze medee. Tiixedee, toirozo jabahan daisadaa buudaza jabaza, maşiinahaa gyize buugaad, gar ba niuuraa şataaza baiza, galiinь untaraaza, taankaa abarahan baina.

Nyxed priziivnigyyd! Buu zebseg gartaa abhan, tere yderhee exileed, bidener şingieer tereendee jixe anxaragtii.

Ulaan Aarmi bolbol aguu jixe exe oronoi zorimgoi xybyyd bolgon bideniiji xymyyzyylne. Ulaan Aarmi xadaa, bideniiji bolьşeviig yzel bodoloor xymyyzyylne. Bidenei dunda xeden miangaad kommunistnuud ba komsomoolьcuud bii. Huralsaxadaaş, baildaxadaaş tedener xodo tyryy zergede jabadag. Huralsaxa xynyyd, daxaxa xynyyd bidende bii. Tedenei entyziaazmda urmaşan, bidenei xen byxen xadaa, kommunist, komsomoolec bolzo, baildaanda xabaadaxaa xysedeg baigaa. Bidener bolbol paartida ba komsomooldo oroxo medyylgenyydiiji mynder şingi homon doro bişedeg hemdi. Udaanь ataakada orozo, daisadaa şanga soxidog baigaabdi.

Manai aguu jixe exe oron—miirei oron myn. Tereenei xysete Ulaan Aarmi—byxii delxei deere miirei oplood myn. Bidener dain sereg xexiiji xysenegyibdi, tiigebeş, manai soveed gazariiji xendeş geşxyylxegyibdi. Bojevoi treboogiin yjede, xeden miangan geroinuud Soveed Sojuuzai sviaşçeenne xilenyydiiji xamagaalaxaa zagsaxa baina.

Manai oronoi territoorido orohon, buzagai tyrimxeilegşediiji gederge soxin, Soveed Sojuuzai Maarşal nyxer Voroşiilovoi bideniiji hurgadagai johoor, tulaldaabdi. Ataakanuudta, razveedkanuudta, Zaoozerne ynderdxiin styyrmede Daalьnavostooçno Ulaantugta frontiin çaastinuud bolbol gaixamşag geroiizm xaruulaa.

Nyxer priziivnig, iigeze mede:

Soveed aradai zolto baidaliiji xamagaalaza, Şi geroi bolxoş.

Kommuniis paartiiin aguu jixe xeregiiji xamagaalaza, Şi geroi bolxoş.

Şi geroi bolxoş, jyyb gexede, aguu jixe Staalin bidentei.

Nyxed priziivnigyyd!

Taanar, udaigyi, Ulaan Aarmiin bojevoi tug doro zagsaxatnai. Taanar bolbol Soveed graazdanguudai miirne azaliiji, soveed xynyydei zoliiji xamagaalaxat.

Nyxed priziivnigyyd, Taanarta amariiji xyrigeebdi.

Xasaan nuurai raioondo bolhon baildaanda xabaadagşad—bojeecyyd ba mlaadşa komandiirnuud: S. Kydiinov, B. Tyraaşev,S. Bozeejev, Maksimeenko, I. Prixoodьko, R. Ibragiimov, I. Oleenin, F. Rooznik, D. Şvecoov, M. Ziliizin, N. Piskynoov, X. Goraajev, A. Kyniicin, N. Kyrkoov, A. Baboov, V. Straşnoov, S. Paanin, N. Leevin, P. Poliaanski, I. Razoov, I. Stepaanov, A. Korotaajev, V. Xoxloov, F. Popoov, G. Marьtemьjaanov, S. Zyykov, M. Sxoodnev, V. Koononov, A. Makaarov, I. Rassamaaxin, V. Vagoonov, F. Dorooznikov, D. Xlopoov, S. Triişki, A. Zyykov, V. Çenpaanov, I. Motoviilov, V. Leoontьjev, V. Ivaaşina, A Karauulьniix, N. Jerioomin.

Xasaan nuurai raioon, aavgustiin 27-do.

TARIAA XADALGAA DYYRGEBE

(MANAI SPECKOORHOO)

lenge.Tamşiin somonoi aan Seseg“ kolxooz bol aavgustiin 30-ai yder, agsoogoo egee tyryyn ohoto kylьtyyriin xaiiji dyyrgee. 5000 sysn tariaan hain şanarar xuriaagdaa. Maşitnuud nyxed Gatapiilov Ceren-Dorziijev gegşed osbroosko maşiinaar or smeene soo 8 gektaar xadaxa noormotoi baihan aad, 8,5 ba 9 gektaar xadadag baigaa.

Ene kolxoozoi kolxoozniguud yngerhen zilde azalta ydertөө 1,5 kilograamm orooho xubaahan baigaa haa, mynөө zilde 5 kilograamm xubaaxa hanaatai baina.

BIMBAAJEV.

ZURAG DEERE: Otdeleeniin komandiir nyx. Şyxobryys gegşe bojevoi buudalga deere baina. (Sojuuzfoto)

Partiiina azabaidal

Partiiina suglaaji plaanai johoor yngerqexe

Partiiina discipliine bolbol ton şangaar tabigdahan baixa johotoi. Partiiina organizaacanuud byxen, partiiina suglaagaa plaanai johoor yngergeze, suglaanaigaa togtoomziiji zaabolgon dyyrgelte bolgozo, praktiiçeska bejelyylxe ujalgatai.

Gebeş, zarim partiiina exin organizaacanuud, partiiina suglaagaa xexejee martazarxidag baina. Zişeelxede, Zagarain raioonoi Noovo-Bereen ba Ynegetei geze seloonuuddaxi partiiina exin organizaacanuud bolbol main 15-haa, ba ijyyniiin 20-hoo xoişo, myn BK (b) Paartiiin aikoomoi dergedexi partiiina exin organizaaca ijyyliiin 13-ai yderhee xoişo, partiiina suglaanuudaa oroidoo xeegyi bainad. Enenь xadaa, partiiina zaabariiiji dabahan xereg bolno.

Myn, zarim partiiina exin organizaacanuud xadaa, kommuniistnuudtaa, partiiina xydelmeriiin daabari ygedeggyi baixa jym. Xiaagtiin aimgyisedkoomoi dergedexi partiiina exin organizaaciin 20 kommuniistnuudainь miin 4-iinь partiiina xydelmeri jabuulxa daabaritai, Selengiin MTS-iin dergedexi partiiina exin organizaaciin 12 kommuniistnuudhaa gurbaniinь, „Bolьşeviig“ kolxoozoi dergedexi partiiina exin organizaaciin 10 kommuniistnuudhaa xojoriinь partiiina xydelmeriiin daabaritai, olonxi kommuniistnuudiiь partiiina xydelmeriiin daabarigyi bainad.

Zarim kommuniistnuudta partiiina xydelmeriiin daabari ygtehenş haanь, tere daabarijaa dyyrgedeggyi jabadalnuud yzegdene. Zişeelxede: Selengiin aimgyisedkoomoi dergedexi partiiina exin organizaaca bolbol nyxer Andreseenkiiji komsomooloi polithuralsaliiji xytelberilxe propagandiist bolgohon baigaa. Teed, nyxer Andreseenke zaniaati jabuulxa, partiiina daabarijaa dyyrgenegyi. Ene partiiina exin organizaaciin kommuniist nyxer Bambaarov xadaa, partiiina suglaandaa jiredeggyi baixadanь, partiiina exin organizaaciin zyghee discipliinejee ebdedeg Andreseenke ba Bambaarov gegşedte xemzee abadaggyi baina.

Partiiina exin organizaacanuudai iigeze partiiina zaabariiiji ebdeze baixadanь, Zagarain, Xiaagtiin ba Selengiin aikoomuudai hanamzaa tabidaggyinь ton gaixaltai.

Uşar iimiin tulada, ede partiiina organizaacanuud xadaa, suglaagaa sag bolzor soonь xedeg ba kommuniist byxendee partiiina daabari ygedeg bolzo, kommuniistnuudaigaa xehen xydelmeridenь tuhalalsaza, dutuu dundajaa usadxaxa ujalgatai.

N.B.C.

Azalai Ulaan Tugai oordenoor nyx. A. F. Blidmaaniiji şagnaxa tuxai

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei

YKAAZ

Aşaxa-buulgaxa xydelmerinyydei mexanizaaciin xeregte gaixamşag iniciatiiva gargahanainь tylee ba aşalgiin azalai byteesiiji deeşelyylheneinь tylee nyx. A. F. Blidmaaniiji Azalai Ulaan Tugai oordenoor şagnaxa.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe. **M. Kaliinin.**

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiydei sekretaarь. **A. Goorkin.**

Moskvaa, Kreemlь. 1938 onoi aavgustiin 29-de.

Xojordoxi Soveed velotyyr dyyree

Moskvaa. 29. (TASS). 117 velosipediistnyyd bolbol Sojuuzna respyyblikenyydei gurban stoliiconuud—Moskvaa—Kiijev—Mlinske deegyyr garhan, xoliin ajan zamda (3200 kilomeetr) zorizo, Moskvaahaa aavgustiin 6-da garhan baina.

BLKZS-ai 20 zilei neremzete, negedegeer priiziiji dinaamovec Diniisov abxanь. Xojordoxi ilagşa—spartaakovec ba gurbadaxinь—dinaamovec Taraçkoov bolno. Komaandanuud sooxi negedegeer huuriiiji „Spartaagai“ urildaaşad ezelee.

Huralsalai şine zilde

Moskvaa, 30 (TASS). Huralsalai şine zilde beledxelei talaar, hurgagşanarai avgustoovsko soveşçaani dyyree. Byxii xizaarnuudaar, ooblastiinuudaar xeden miangaad pedagooguud bolbol aradai gegeerelei tahaguudai xydelmerilegşedtei xamta, zaniaatiin exilelgede hurguulinuudai beledxeliiji yngergee. Myn, huralsalai prograammada ba şine yçeebnigyydte oruulagdahan helgeltenyydiiji zybşen xelsegdehen baina.

Huragşanarai namarai şalgaltiin ispetaani byxii hurguulinuudaar dyyrgegdee. Mynee xadaa, zaniaatida beledxexe hyylşiin beledxelnyyd jabuulagdaza baina. Tyrelxidei suglaanuud hurguulinuudaar exilegdenxei. Ene zilde hurguulinuudta şine pedagooguud nemeze jirexenь. Yniversiteedyyd, pedagogiiçeske ba hurgagşanarai instityydyyd bolbol 16,5 miangan hurgagşanariiji gargaa. Edener bygedeeree xysed bişe dunda ba dunda hurguulinuudta xydelmerilexeer elьgeegdebe. Pedagogiiçeske yçiilişçe dyyrgehen, 9 miangan pedagooguud exin hurguulinuudta elьgeegdee. Huralsalai ene zilde, RSFSR sooxi hurguulinuudaar 500 miangahaa deeşe pedagooguud zaniaati jabuulxa baina.

Xroonika

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei ene onoi aavgustiin 28-da gargahan ykaazaar, Tataarska ASSR-ei, Agriizska raioonoi, Agriiz geze, xydelmerişedei posioolog ba Seevero-Osetiinske ASSR-ei Algiirska raioonoi, Algiir geze, xydelmerişedei posioolog gooroduud bolgogdoo.

RSFSR - ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei ene onoi aavgustiin 28-da gargahan ykaazaar, aradzonoi azahuudag iimenyyd pyynktnyyd bolbol xydelmerişedei posioologuudai kategoorido oruulagdaa, gebel: Başkiirska ASSR-ei, Meleyyzovske raioonoi, Meleyyz; Tataarska ASSR-ei, Oktiaabrьska raioonoi, Nyrlaad; Kaliininska ooblastiin, Oponeecke ookrugai, Idriidcke raioonoi, Idriica; Smoleenske ooblastiin, Izdeeşkovsko raioonoi, Izdeeşkovo; Goorьkovsko ooblastiin, Çkvaloovsko raioonoi, Katiinki; Kyibeşevske ooblastiin, Barlişeske raioonoi, Barlik, Gyrьjeevske, Izmailovo ba Leeninei neremzete faabrigai dergedexi posioolog; Jakuutska ASSR-ei, Leeninske raioonoi, Peledyiske sydostroiitelьne veerfiiin dergedexi aradzonoi azahuudag pyynkt ba Başkiirska ASSR-ei, Yfiimske raioonoi, Kyibeşevske tymer zamai, Deeme staanciin dergedexi aradzonoi azahuudag pyynkt.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei ene onoi aavgustiin 28-da gargahan ykaazaar, Saraatovska ooblastiiin, Balaaşov geze goorod xadaa, Saraatovska Ooblgyisedkoomdo Balaaşovska gorsoveedei sexe medelteigeer, bejee daanxai administratiivno-azaxiin jediniice bolgogdoo. (TASS).

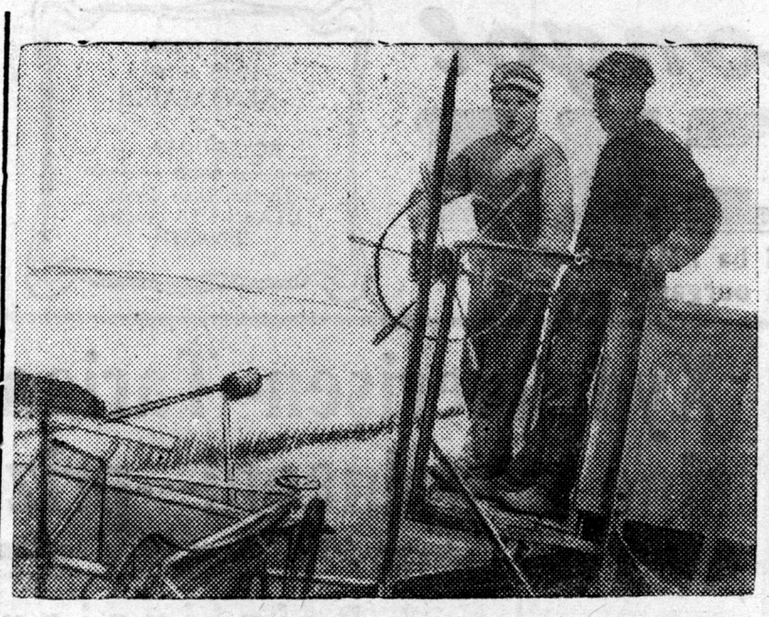

ZURAG DEERE: Selengiin MTS-iin erxim kombainioor nyxer Bujantuujev kombain deeree şyrbaal bariaad jabana. (Mixailovai foto).

KOLXOOZUUDAI POOLINUUD DEEREHEE

Xuriaalga—sezoonno xydelmeri, sag soonь xuriaaxa xeregtei

Xori. Xezengiin MTS bolbol eertee xabaatai kolxoozuudta tariaa xuriaalgiiji amzaltanuudtaigaar yngergexiin xeregte bagaar anxaralaa tabina.

Jyyb gexede, Deede-Xezengiin somonoi „Zurgaanai-Zam“ kolxoozdo tariaa xuriaalgiin xydelmeriiiji jabuulxaar elьgeegdehen kombainanь mynees xyrter pooli deeree garaadyi. Myn tereşelen, Xezengiin somonoi, Staalinai neremzete kolxoozdoxi elьgeegdehen kombaina xadaa, traaktoraigaa şanar muutaigaar remoontologdohon deerehee, baha xydelmerilenegyi.

Tariaa xuriaalgiin tyleg xydelmerinyydei yjede, negeş çaas, minuutiin ynetei baixada, kombainanuudaigaa iigeze xeden ydereer xydelmerigyi xebteze baixada, Xezengiin MTS-iin direektor nyx. Kyrbaatov xadaa, eneen tuxai jamarş xemzee abangyi „sag erte“ geze sametioogto naidaad huuza baina.

Gadana, zarim kolxoozuudai xytelberilegşed xadaa, tariaa xuriaalgiin xydelmerinyydiiji ton şuxala politiiçeske udxaşanartai ba sagiiji xylieedeggyi, serьjoozno kampaani geze medenegyi geeşe gy? Ali zoriuuta xeregseenegyi geeşe gy? Eneen tuxai nege zişee xaruulaa haa, Doodo-Xudanai somonoi, Voroşiilovoi neremzete kolxoozoi tyryylegşe nyx. Namsarain xadaa, tariaanaigaa xediiş xaduulxa bolood baixada, „tariaamnai xaduulxa ydii“ geze hanaa amarxan huuza baidag.

Uşar iimehee, xuriaalga bolbol sezoonno xydelmeri bolxo tula, eneeniiji sag bolzor soonь, şanar haintaigaar xuriaan abxa xeregtei.

DAM. ŻAM.

Discipliniinь haizaruulxa

Xori. Anaagai somonoi „Staalinai zam“ kolxooz bolbol feermiingee malnuudiiji gurban gyyrtede tahalaad, xaraza baidag jym. Gyyrte byxenei 100-100 haamxai ynieed bii.

Ene ynieediiji zootexniiçeske zaabariiin johoor, hainaar xaraad, zybeer haagaad baigaahaa, yder byxenei 3 liitr hy ynieen byrihee abxa johotoi aad, mynee arai geze 2 liitr hy ynieen byxenhee nege yder soo haadag baina.

Gadana, malşadainь dundaxi discipliine ton hula, kolxoozoigoo xytelberilegşedei ygehen daalgabariiiji dyyrgedeggyi baina.

Discipliine muudxaaxa jabadaliiji, ilangajaa dojaarkanuud Cereeter Banzargaşiin ba Cerendulma Şagdarai gegşed emxidxedeg baina.

Iimehee, tus kolxoozoi xytelberilegşedei zyghee, malşadaigaa dundaxi discipliniiji haizaruulxiin xemzee abxa johotoi bolno.

Xydee bişegşe

Jyynde plaaniinь dyyreegyib?

Tynxenei aimagai, Xerenei somonoi „Burkavpoolk“ kolxooz (tyryylegşenь Tonxoojev) xadaa 1938 onoi malai tyl abalgiin plaaniiji dyyrgeze şadaagyi.

Zişeelxede: 54 tolgoi xurigadiiji abxa johotoi aad, miil 22 tolgoi abhan ba 90 tolgoi tugalnuudiiji abxa baihan aad, 88 tolgoi abhan baina.

Ede toonuud jyy xaruulnab gexede, tus kolxoozoi tyryylegşiin ba mal azaliiji daagşadai zyghee socialiis mal azalda anxaralaa ton bagaar tabihaniiji xaruulna.

D. A.

VIIVOD XEMEER BOLOO

Xori. Kaarl Maarksai neremzete kolxoozoi dergedexi komsomoolьsko exin organizaaciin dutuu zyilnyydenь „B. M. Ynen“ gazeedte xeden daxin gargagdahan baibaş, ene organizaaciin komsoorg nyx. Ş. Zamsaranai gegşe, jyynde xydelmeridee xubilalta gargadaggyi geeşeb?

Mynee ene organizaaciin xydelmeri xarabal iime baina:

Komsomooloi suglaansji yninei xegdeegyi, komsomooloi XX zilei oido negeş beledxel xeegyi, komsomoolьcuudai ba komsomooldo bişe zaluuşuudai dunda politzaniaati ba ulasxoorondiin asuudalaar beseede xexe g. metiin yder byriiin şuxala xydelmerinyyd byri jabuulagdanagyi, myn, komsomooldo ton yseexen xynyydiiji abahan baina, komsomooldo ba paartida oruulxiin tula beledxelei xydelmeri zaluuşuudai dunda jabuulagdadaggyi baina.

***

Myn ene arteeliiin dunda likbeezei xydelmeri ton xangaltagyigeer jabuulagdana, 60 garan xyn yzeg bişeg medexe boloodyi baibaşji haanь, brigaad deegyyr negeş zaniaati xegdenegyi, staadna likbedaator Pelzed Şirabai gegşe, eeriingee xariuusalgata xydelmeride xaişa xereg xandaza, xara arxiaar xool xeed, hanaa amarxan jabaza baina.

Gadana, aimagai ceentr deerxi, ene arteeliiin 40 garan xyygedei baidag xamtiin bairada remoont xegdeegyi, mynee hurguuliiin xyygedenь zahabarilagdaagyi g e r t e jirehen bainad. Ede gernyydtenь zunai yjede doogtorşon ba bişeş jabadalşan bairalhan baigaa.

Eneenhee gadana, kolxoozniguudainь gernyyd jixenxinь pool ygei, sagaaduulhan gernyyd ton yseexen, iimenyyd gernyydiinşji jixe dutamag baina. Uşar iimehee, deere dursagdahan dutuu zyilnyydee darii usadxaxa xyregtei.

Eneen tuxai somsoveed ba aimagai gegeerelei tahagai hanalaa tabixanь şuxala.

MEDEGŞE.

HURGUULINUUDHAA

№ 3 HURGUULIDA

Manai Buriaad-Mongol respyyblike dotor huralsalai şine zilde hainaar beledxehen hurguulinuud nelieed olon bii. Zişeenь, Ulaan-Ydiin №3 dunda hurguuli bolbol (direektoriinь A. A. Nikolaajev) erxim hain beledxelteigeer zaniaatiaa exilee gebel, tus hurguulida oroxodo, ger dotoronь seber, gereltei ba ynge byriiin şire, lagaartolotohon; klaassuudtanь —sonxonuud deegyyrenь eldeb gojonuud sesegyyd halbaranxai, huragşadai toogoor şinexen paartanuud xegdenxei, seberxen doskaa xanada ylgeetei baina.

Myn, huragşadiiji klaassuudtanь ba gryyppenyydtenь baahan spiiske ba tyryynedieeliiin raspisaani xanxadaatai. Xariiin xelenei gagşahaa bişe, hurgagşaxysed ykomplektovaalagdanamarai dabtalgiin ispetaansag bolzortonь jabuulnan şalgagdahan 31 huragşa20-niinь udaadaxi klaasoruulagdahan bainad.

Gadana, aavgustiin 3tus hurguuliiin direekce bol ene zilde negedexi klda oroxo, bişiixan yxibyytyrelxidteinь uriza, kolleknoor kinoo kartiina yzyton jixe xaluunaar ugtaba.

D.

Bişiixan Lioonidtai beseede

Manai aguu jixe exe oronoi zol zargalta xyyged bolbol huralsalaigaa şine zilei exilexe yder—sentiaabriiin negeniiji yder hynigyi xylieeze baigaa hen.

Ene yder bolbol manai yxixybyydte ton jixe praazdnig mete hanagdaxa baiba. Zişeenь, Ulaan-Ydiin №3 dunda hurguuliiin 2-doxi klaassai huragşa, 10 nahatai bişiixan Lioonid Viiktroviç Viliuzaanov xeden xonog urda hurguulidaa jireze, jamar klaassta, xen bagşada zaalgaxajaa lablan medehen baina. Lioonid ligxeerene:

—Bi ene zundaa plonelaagerьta jixe hainaar amarTende nelieed olon tanixaxedtei boloob. Jirexe nzaabol laagerьta oşoxiiji odoxob. Nom, tetraadь baxeregselnyyd mynee nbelen. Ene zilde, yngerhende hurahandaal adli bypredmeedyydeeree „otlihurxab.

Manai yxixybyyd bolbol omogoor huralsalaigaa ziliiji ugtaba.

Dem

Huralsalai şine ziliiji hain beledxelteigeer exilbe

Jaruuna. Egetiin exin hurguuli (erxilegşenь Nomtiin) bolbol 1938-39 onoigoo huralsalai ziliiji xysed beledxelteigeer ugtaba. Hurguuliiingaa klaassuud ba bagşanarai bairanuudiiji şirdexe, dulaaluulxa, sagaaduulxa g. metiin zahabarinuudiiji yni dyyrgehen baina.

Yçeebne posoobinuud (tetraad, xarandaaş, geograpiiçeske kaartanuud) ba yçeebnigyyd bolon paarta stool g. m. xeregselnyydiiji gyised belen bolxoi. Myn 400 kybmeetr tybeledxexe plaantai aad, guuliiingaa gazaa 100 asaruulanxai. Gadana, hurliiingaa gazaa modonutarixa aad, ene xydelmejabuulza baina.

Sentiaabrь negende hurguexilze, 1938-39 onoi huralziliiji amzaltataigaar yngexeer orobo.

Ż.

Hurxa jabadaliiji xoişo tatana

Jaruuna. Ylьdergiin somono', Kiirovei neremzete arteelьhaa zil byri 10 garan xyyged Jaruuniin aimagai ceentr deerxi dunda hurguulida oşozo huralsadag bainad.

Teed, ene arteelь xadaa, hurguuliiingaa xyygediiji zaabol xeden xonogoor zaniaatihaanь xozomduulza asaradag, zarim huragşadiinь xeden haraarşji geegdedeg jababalnuud yzegdedeg.

Ene Arteeliiin pravleniiinxid bolbol „ybehe ba tariaa xuriaalgiiji dyyrgehen xoinoo, hurguuliiingaa xyygediiji tabixabdi geze, xeledeg baixa jym.

Iigeze xeden xonogoor zaniaatihaa xozomdozo oşodog ba zaniaatihaa taharadag dehee, zil byri xeden xyygedjordoxi zildee yledeg bguulihaa garguuldag baina.

Ede hurguulihaa gargaxyyged ba bişeş zaluuşuudbol hurguulida jabaxiiji jixesedeg baibaşji, hurguuliaaşanь yrgelzelyyldeggyiranь, tedeniiji kolxoozpraavleeni tabidaggyi. Eneteelьhaa negeş xyn instiba rabfaag, teexnixym ghurguulinuudta huradaggyina.

Uşar iimehee, hurguulidragşadiiji tabidaggyi dalaa orxixiiji artieeliiin leeniiinxidhee erigdene.

KOMSOMOOL

ELDEB HONINUUD

V. I. LEENINEI PAAMIATNIG

Xaarьkovska kanaatna zavoodoi azalşad xadaa, staxaanovska xydeleenei gurbadagaar ziliiji V. I. Leeninei paamiatnig bytoeze ugtaba.

Zavoodoigoo territoorido, Leeningraadai skylьptyyrne masterskoido bytoegdehen, 5 meetr yndertei, Leeninei figyyre baiguulxanь.

KOLXOOZNO ELEKTROSTAANCANUUD

Gryyziiin kolxoozuud bolbol şinenyyd elektrostaancanuudiiji byteeze baina. Ene zilde 5 elektrostaancanuud byteegdeed azallaza baina. Ede staancanuudai byxii xyseniinь 550 morinoi xysetei adli. Zilei hyyltee, Gryyzi dotor 100 kolxoozuud elektrostaancatai bolxo jym.

50 MIANGAN TYXI ŞYYBE

Ende hajaxan, Roossberkaassa xadaa, 1929urihalamziin obligaacaanhen şyyberi, 50 miangan rig mynge tylehen bainaşyyberi jaagaad medegdeexede, 1929 onoi urihalamziligaaca, tus sberkaassadagalamzada baihiijinь, urihalamzaar andaldaxamedegdehen baigaa. Teeligaaciinь ezen xadaa, ktovsko azyiledberiiin ordai negenei maasteriingan baihan baiba. Tiexener xadaa, şyyberimyngenhee jixeşeg syyrenь 1938 onoi urihabhan baina.

Xariuusalgata redaaktor R. BIMBAAJE

KINOOTEAATRNUUDTA:

„PROGREESS“ „ERDEM“

Hyylşiin taaвor „Pobeede“

Adres redakcin: gorod Ulan-Uдэ, Centrosoюznaя 19. Telefony redakcin: Otв: redaktora 3—44, otв. sekretaря 3 — 23, selьxozotдela 7 — 55 i promotдela 5 — 07.

NAAK-ai tipograafi Glaviit 422